

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 48. Conditiones bonae orationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

§. XLVI.

Cur multi ex oratione nihil proficiant.

PAUCI sunt, qui ex oratione, & meditatione fructum percipient, quia rebus, quas meditantur, contrariam dispositionem, & sensum habent; nec se offerunt Deo tanquam victimam, & holocaustum ad omne ejus beneplacitum perficiendum. Ipsum quidem precantur, ut eos doceat cognoscere & facere voluntatem suam; sed nihilominus contra Dei voluntatem multa operari non cessant, quia duplicitis cordis sunt; unum Deo expandunt in oratione; alterum sibi reservant, nec dicunt cum Propheta, *In toto corde meo exquisiri te* (Ps. 118.) Alii spiritu curiositatis & superbiae impulsi sublimioribus speculationibus occupantur, quae ad vitia cognoscenda & eradicanda parum vel nihil confringunt, & si aliquando voluntatem excitant ad gemitus & suspiria, ea tamen suavitate statim evanescente impatiens remanent, sui consilii tenaces, refractarii, ac iisdem semper virtutis irretiti. Atque hinc sit, ut repentinæ conversiones ex vehementi commotione provenientes ut plurimum non durent, quia cessante illâ vi, quæ voluntatem quodammodo rapuit, ipsa quoque motio definit, & homo ad vitia, quibus alluevit, relabitur. Alii instinctu propriæ delectationis ad orationem accedunt tanquam ad fontem suavitatis, non Deum sed se ipsum querentes, ut spiritualis dulcedinis ubertate reficiantur. Alii orationis emolumentum ex veri & falsi notione metiuntur, & hi omnino sibi imponunt, quia multa discere in oratione & nihil operari magna diaboli deceptio est. Nihil homini prodest oratio, quamvis ad cœlum rapiatur, & audiat arcana verba, quæ non licet homini loqui, nisi ex uno spiritu mundi sentiat in se augeri promptam erga Deum voluntatem. Bene orat, qui nihil scire, nihil habere desiderat, nisi Christum & hunc crucifixum.

§. XLVII.

Nunquam studium orationis omittendum.

EROR communis est, meditationem rem difficillimam esse, cum tamen nemo sit, qui non quotidiè meditetur. Quid est enim medita-

ri, nisi rem aliquam mente revolvere? Hoc autem continuo facimus à mane usque ad vesperram; sed ut plurimum noxia & vana meditamur. Cur igitur mysteria Fidei, & quæ salutis nostræ sunt, non meditamur? His jugiter occupari mens nostra facilissime posset, si eam avertire à rerum terrenarum curis conaremus. Hac de causa ad orationis studium inepti sumus, quia sensibus mori, & Christi crucem atque ignominiam amplecti nolumus. Sæpè etiam orationem omittimus, ut bonis operibus extrinsecus incumbamus, ex quibus nullus vel exiguis provenit fructus, quia lumine destituimur ad bene agendum necessario, quod non nisi in oratione precipitur, & illa peragimus extra ordinem superius gratiæ, nostro potius, quam divino impulsu. Maximus autem error est interiora propter exteriora negligere. Sicut corpus quotidiana destitutum alimonias paulatim deficit, & perit: ita languet anima, ac veluti exanimis fit, nisi oratione, quæ cibus ipsius est, singulis diebus nutritur. Cibo autem indiget eō frequentiori, quò plura ad majora habet contraria, quam corpus. Ipsam enim tum ea omnia per confusum vexant, quæ corpori molesta sunt, frigus, æstus, ægritudo, famæ, sitis, & alia ejusdem generis: tum corpus ipsum, & sensus, concupiscentia, dæmon, & mundus. Cum autem oramus, Deum querere & invocare debemus in penetralibus animæ, in interiori homine, in quo ipse habitat, sicut in templo suo. Quare verba sonantia ad orandum necessaria non sunt, sed in spiritu & veritate Deum orare, & adorare oportet. Conceptis verbis preces effundere illis neceſſe est, qui neficiunt in abdito mentis cum Deo loqui, & ea quibus indigent proprio sermone exprimere. Publicæ item Ecclesiæ preces voce, & cantu promuntur, ut audiant fideles, & ædificantur, votisque consentientibus eleventur in Deum. Ceterum templum Dei & locus orationis nos ipsi sumus, & regnum Dei intrâ nos est.

§. XLVIII.

Conditiones bone Orationis.

UT perfecta sit oratio, quâ aliquid à Deo petimus, debet orans filius Dei amore ad id quod postulat excitari. Quamvis enim res ipsa bona & amabilis sit, tutius tamen & perfectius est eam petere, & amare, quia Deus vult, ne sub yclo bonitatis rei, lateat pernicioſus

ciosus amor sui. Basis orationis Fides viva est, & præsentia Dei, ad quem accedendum cum simplicitate, sicut infans ad ubera matris fertur nihil discernens. Qui, dum orat, se orare considerat, non est perfectè attenus orationi, mentem enim & intentionem à Deo divertit, quem orat, ut attendat orationi, quā orat. Et sic sœpe contingit, ut incidat in distractiones, cum eas nititur evitare. Ideo in oratione valde commendatur simplicitas, quācunque alienā consideratione sublatā, ferventius siquidem orat, qui necit se orare, soli Deo attēndens quem orat. Nulli autem evagationi obnoxia mens erit, qua Deum semper præsentem habuerit. Nam quō evagari poterit, quae se totam in oceanum immenſe Divinitatis immerserit? Quocumque se vertat, inde numquam emerget. Quod si Deo permittente multæ contingent distractiones, non erit oranti inutiles oratio sua, si in illis expellendis strenuè dimicaverit. Aderit Deus decertantibus, quamvis procul videatur abesse. Facilius tamen vincuntur avertendo ab eis mentem, easque spernendo, quam contra pugnando: cā enim pugnā sœpe fit, ut fortius animo imprimantur, & magis infestæ sint. Oratio arida, & expers omnis consolationis è o gratar est Deo, quō minus grata natura est.

S. X L I X. Gratia, & modus Orationis duplex.

Sicut viatores, dum iter agunt, semper locum ita qui orant, ad finem orationis, qui est unio cum Deo, animi intentionem indesinenter dirigere debent, eo sibi præfixo scopo, ut sublatis impedimentis ad eam unionem disponantur. Inanis est orantium labor, si aliud in oratione exquirunt. Cum vero duplex sit oratio, una communis, quæ conatu & industriâ nostrâ sit, præveniente tamen, & cooperante gratiâ Dei, nemo enim, ut docet Apostolus (1. Cor. 12: 5.) potest dicere Dominus Jesus, nisi in Spiritu sancto: altera singularis & infusa, quæ non est in potestate nostra, sed à Deo infunditur, quibus & quando vult; utraque sane desiderari, & peti ab illo potest, qui facit nos quærere ut inveniamus, petere ut accipiamus, pulsare ut aperiatur nobis, soli tamen meditationi modo communi, & consueto vacandum est, nisi quis Divinâ inspiratio ne, & vocatione ad altius orationis gau eleve-

tur. Gratia autem meditationis nihil aliud est, quam facilitas mentem ad Deum elevandi, sanctos affectus concipiendi, & effundendi cor suum ante conspectum Domini Dei sui. Hanc Deus humilibus largiri solet, qui non confidunt in virtute sua, ejusque opem implorant, ut à quo datur orandi præceptum, ab ipso petatur auxilium, quia omne datum optimum, & omne donum perfectum deservit descendens à patre luminum. Ideo incipienda est oratio à confessione nostræ impotentiæ, & fragilitatis, à detestatione peccatorum, quia iustus initio orationis accusator est sui, & à rectitudine intentionis, nullo sibi proposito fine, nisi adimplande Divinæ voluntatis, de qua dicit Apostolus, *Hæc est voluntas Dei sanctificatio vestra* (1. Thess. 4: 3.) Qui aliter orat, Divinæ misericordiæ ostium contra se claudit.

§. L.

Fons Omnia bonorum oratio.

Quod de Sapientia scriptum est, hoc verè de oratione dici potest: *Super salutem, & speciem dillexi illam, & proposui pro luce habere illum: quoniam inextinguibile est lumen illius. Venirent autem mihi omnia bona pariter cum illa, & innumerabilis honestas per manus illius, & letatus sum in omnibus, quoniam antecedebat me ista, & ignorabam, quoniam horum omnium mater est. Infinitus enim thesaurus est hominibus: quo qui isti sunt, participes facti sunt amicitie Dii.* (Sap. 7.) Oratio quippe ipsa gratia est, virtutum patens, mentis illuminatio, merentium consolatio, lætantium jucunditas, cibus animæ omniumque bonorum origo, & cibologia. Hæc iram Dei placat, veniam peccatorum impetrat, expellit vitia, liberat à periculis, & Divini amoris in nobis ignem accedit. In ea omnium virtutum actus exercetur. Prima verò ante omnes occurrit Fides, nemo enim oraret, nisi crederet Deum esse præsentem, & preces clamantium ad se audire, easque posse, & velle, si iuste petimus, exaudire. Spes erigitur, quia maximam in Dei ope, & misericordia fiduciam habemus. Charitas excitatur Divine bonitatis consideratione, quæ urget nos ad ipsum super omnia diligendum. Per eam discimus adimplere omnem iustitiam, & justorum prudentiâ omnia pendere. Fortitudo exercetur, quia orans firmiter statuit servire Deo, & pro ejus amore aduersa

